

kultuszminiszterhez. Március 15. után az ifjúság gyűlésre kért engedélyt, a rektor azonban az izgatott hangulatra való tekintettel a gyűlést nem engedélyezte, hanem az ifjúságot húsvéti vakációra küldte.

Szerdán délelőtt nagyobb ifjúsági küldöttség kereste fel a rektort hivatali helyiségében. A küldöttség, amelyben a Turul Bajtársi Szövetség, az Emericana és a MEFHOSZ képviseltette magát, arra kérte a rektort, hogy jövő hét péntekjére engedélyezze az ifjúság nagygyűlését. Előadták, hogy elkészítették már a memorandumot, az ifjúság kívánságát pontokba foglalták, és azokat a nagygyűlés elé akarják terjeszteni. A rektor válaszában kijelentette, hogy a nagygyűlést engedélyezi, azon maga kíván elnökölni, mert mindenáron biztosítani akarja a gyűlés sima, zavartalan lefolyását. Biztosította a küldöttséget, hogy az ifjúság minden nemes és szép ügyben maga mellett találja őt, s csupán akkor kerül szembe az ifjúsággal, amikor eltér azoktól az ideáloktól, amelyeket mindig szeme előtt kell tartania. A jövő hét péntekjén tehát a szegedi egyetemen megtartják az ifjúság nagygyűlését.

Szegedi Napló XIII. (1937) április 15. 3. oldal

434. Az egyetemi ifjúság nagygyűlése 12 pontban terjeszti a magyar társadalom elé az ifjúság kívánságait.

Ifj. Tóth László az idegenből vett eszmék ellen

Az egyetem bölcsészkarának auditorium maximumában nagy érdeklődéssel várt gyűlését pénteken délelőtt tartotta meg a szegedi egyetemi ifjúság. Már jóval a gyűlés megkezdése előtt zsúfolt padosorokban ott szorongott az egyetemi hallgatók nagy tábor, élükön a különböző bajtársi egyesületek vezetőivel. 11 óra után néhány perccel nyitotta meg dr. Erdélyi László rektor a nagygyűlést. Szeretettel köszöntötte az ifjúságot, mely most végre pontokba akarja konkretizálni régi vágyait és terveit. Biztosította a jelenlévőket, hogy az egyetem hallgatósága és ő maga is a legmesszebbmenően támogatja az ifjúság jogos kívánságait. Elsőnek Schneider Jenő szólalt fel, a Turul Szövetség nevében, és kifejtette, hogy az ifjúság nagygyűlése azért ült össze, hogy véglegesen tisztázza a közte és az egyetem rektora között a márciusi eseményekkel támadt sajnálatos félreértéseket, és hogy végleges formába öntse kívánságait.

– Nincs szükségünk más nemzetek világnézetére, mondotta többek közt. A nemzet belső revízióját követeli az ifjúság.

Beszédét több ízben megzavarták a nyilaskeresztesek kivonult csoportjai, mire Erdélyi László rektor arra kérte a szegedi egyetem ifjúságát, hogy őrizze meg eddig is tapasztalt és az ország közvéleménye előtt sokra tartott higgadságát.

A következő felszólaló: Krénusz Ferenc joghallgató beismerte, hogy nehéz olyan problémák tárgyalásánál megőrizni a szenvedélymentes nyugalmat, melyek évek óta aláássák a magyar ifjúság életét. Kijelentette, hogy a kormány programját

nem tartja elégségesnek a mai ifjúság szempontjából, mert 60-80 pengős állami állások nem adhatnak és nem biztosíthatnak kultúréletet és nem engedik meg, hogy az ifjúság megteremtse a nemzeti élet legfontosabb sejtjét: a családot. Befelezéskeppen az erők koncentrálására hívta fel a figyelmet.

Az általános tetszést keltett felszólalás után az elnöklő rektor az ifjúság lelkes éljenzése közben felolvastatta a szegedi egyetemi ifjúság 12 pontját.

Kívánjuk a numerus claususnak karonként és szakonkénti szigorú betartását, s a zsidók és zsidónak született hallgatók felvételének addigi szüneteltetését, míg számuk származásuknak megfelelően le nem csökken.

Kívánjuk a diplomák nosztrifikálásának beszüntetését mindaddig, amíg a hazai egyetemeken a túltermelés megszűnik.

Kívánjuk a tandíjak egységes és méltányos megállapítását, s minden egyéb díj (vizsga, laboratóriumi, mellék, pót) megszüntetését. Kívánjuk a különböző egyetemi diákjóléti kedvezmények, továbbá ösztöndíjak megadásánál nem a szülők foglalkozásának figyelembe vételét, hanem egyedül a rászorultsággal párosult tanulmányi minősítést alapul venni.

Kívánjuk a diákjóléti célokra juttatott összegek lényeges felemelését.

Kívánjuk az államnál, törvényhatóságoknál stb. ideiglenesen alkalmazott diplomásoknak 2 év eltelte után való automatikus véglegesítését.

Kívánjuk a felsőoktatási reformokkal kapcsolatban az egyetemi, tudományos alkalmaztatás végleges és nyugdíjjogosultságának kimondását, a tanársegédi, gyakornoki alkalmaztatások megszüntetése esetén ugyanolyan fizetési fokozatban, hasonló tárgykörű állami alkalmaztatásban (tanári, bírói, orvosi) való átvételét, az egyetemi alkalmazásban eltöltött idő beszámításával.

Kívánjuk az álláshalmazások megszüntetését, különös tekintettel a nagyjövedelmű állásokra, továbbá a fizetési jövedelmek alsó és felső határának pontos meghatározását s a kettő közötti nagy különbségek eltüntetését.

Kívánjuk a 42 órás munkahét elrendelését a szellemi munka terén, s a fizikai munka terén is, és a mindkét téren a minimális munkabérnek a létminimumon belüli megállapítását.

Kívánjuk a társulati és tantiem adót fizető nagyvállalatok s nagy jövedelmű tagjainak szociális vagy ifjúsági adóval való progresszív megadóztatását, s ezen adóból a nemzeti önállósítási alap felemelését és kiszélesítését.

Kívánjuk az ifjúság családalapításának megfelelő jövedelem, segélyek, kölcsönök nyújtásával való lehetővé tételét és szorgalmazását.

Kívánjuk a 400 pengőn felüli családi álláshalmazás megszüntetését, és a gyermekszületések számának emelése érdekében a családapák adókedvezményben, segélyekben való részesítését, a családi pótlék progresszív emelkedését.

Kívánjuk a korral, jövedelemmel emelkedő aggregény adó kivetését, mely adó további forrásául szolgálna az ifjú családok megsegítésének.

Ifj. Tóth László bölcsészhallgató felszólalását azzal kezdte, hogy a mai ifjúság nem maradhat a várakozás statikus álláspontján, hanem erőinek tudatában dinamikusan hatnia kell az új magyar élet kialakításában. A mai ifjúság nem szélsőséges, de ha nem hallják meg szavát, az elkeseredés a szélsőségek felé hajtja. Az egyetem rektorának helyeslése és elismerése mellett kijelenti, hogy az öntudatos intellektuális ifjúságnak nincs szüksége külföldről importált jelszavakra, színes ingekre és jelvényekre. Ha jelvény kell, a magyar életet állami fejlődésünk kezdetétől a krisztusi kereszt szent szimbóluma átjárta, és tartalmat adott neki, ezt válassza a mai ifjúság is, és akkor problémái a testvériség és a felsőbbrendű eszmék jegyében sokkal könnyebben megoldódnak, mint egy idegenből vett gondolat külsőséges mozgalmában.

Az általános figyelmet keltett felszólalást nyilas csoportok többször meg akarták zavarni, de az elnöklő rektor intésére a nagygyűlés rendjét és nyugalmat az ifjúság meg tudta őrizni. Ifj. Tóth László nagyhatású beszéde után Balogh József gyógyszerészhallgató szólalt még fel, és hívta fel a rektor figyelmét a numerus clausus szigorúbb betartására. Erdélyi rektor záróbeszédében köszönetet mondott az ifjúságnak, hogy hívó szavára egybegyűlt, és hogy komoly meggondolással igyekezett problémáit megvitatni. A nagygyűlés a Hiszekegy eléneklésével ért véget. A nagygyűlés tapasztalatait még soká tárgyalta egymás közt a szétoszló ifjúság.

Szegedi Napló XIII. (1937) április 24. 3. oldal

435. „A magyar ifjúság a Szent István-i kereszttel akar küzdeni, amely a magyar kultúrával ezer éve összeforrt, nem kell nekünk semmiféle külön kereszt”

Zöldingesek botrányt rendeztek a szegedi diákságnak pénteki gyűlésén

Dr. Erdélyi László rektor: „Nem tudok különbséget tenni magyar és magyar között” – A szegedi 12 pontot felterjesztik a kormányhoz

Pénteken délelőtt 11 órára hívták össze az egyetemi bölcsész tudományi kar nagy előadótermébe a szegedi egyetem hallgatóságát, hogy a múlt héten a bajtársi egyesületek által kidolgozott úgynevezett szegedi pontokat ismertessék és megvitassák. A bölcsészet kari épületet körbevettek a detektívek, kerékpáros rendőrkárörök cirkáltak az utcákon és a városházán is rendőri permanencia várakozott. A gyűlés iránt nem mutatkozott túl nagy érdeklődés, még a gyűlés előtti percekben is üres székek tátongtak az auditórium padsoraiban. A folyosón feltűnt több zöldinges fiatalember, akik röpcédulákat szórtak. Ezek a nyilasok is bevonultak a terembe – bár legnagyobb részük nem egyetemi hallgató – és szokásukhoz híven a terem legfelsőbb részében helyezkedtek el, onnan kiáltozták a terembe ismert szólamaikat. A gyűlés úgy indult, hogy teljesen sima lefolyású lesz.